

21. ročník IFAS Pardubice, svátku sborového mládí, sborové krásy a přátelství

Z objektivních důvodů tentokrát v netradičním zářijovém termínu (21.– 26. 9. 2010) otevřel své brány třinácti sborům z šesti evropských zemí již 21. ročník Mezinárodního festivalu akademických sborů IFAS Pardubice, a vstoupil tak vlastně již do páté desítky let své úspěšné existence. Pozvání k účasti na tomto svou koncepcí i atmosférou ve světovém sborovém dění zcela ojedinělém soutěžním festivalu přijaly tentokrát přední akademické sbory z Estonska, Finska, Ruska (3), Ukrajiny a ČR (6). Mezinárodní odborné porotě, v níž zasedli Prof. Hellmuth Drewes (Rakousko), Prof. Dr. J. Scott Ferguson (USA), doc. Ing. Vlastislav Novák, MgA. Marko Ivanovič, PhD. a prof. PaedDr. Jiří Kolář, se představily celkem v sedmi soutěžních kategoriích, které jim umožnily prokázat interpretační schopnosti v různých hudebních stylech a žánrech.

Všechny soutěžní výkony měly mimořádně vysokou a vzácně vyrovnanou uměleckou úroveň. I při velice náročném posuzování jednotlivých interpretačních kritérií mohla tak porota zařadit všech

27 soutěžních vystoupení do zlatého nebo stříbrného pásma a rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším hodnocením tvořilo v třicetibodové stupnici pouze sedm bodů.

Nejvýraznějším účastníkem 21. ročníku IFAS byl **Akademický sbor „Obilic“, umělecké sdružení Univerzity v Bělehradě** (Darinka Matičová–Marovićová). Tento mezinárodně ostřílený sbor, který má za sebou osm tříměsíčních koncertních turné po USA a Kanadě, koncertní zájezdy do většiny zemí Evropy a vystoupení v nejproslulejších světových koncertních sálech, přesvědčil svou hlasovou vyzrálostí a velmi dobrou pěveckou technikou. Zcela přesvědčivé a efektní provedení zajímavých soutěžních programů, postavených především na tvorbě srbských skladatelů 19. a 20. století, postrádalo snad někdy jen větší výrazovou uvolněnost, a tím i možnost navázání užšího kontaktu s publikem. Akademický sbor „Obilic“ však získal zaslouženě prvenství ve zlatých pásmech všech „svých“ kategorií (*smíšené sbory, folklor, skladby jednoho stylu, umělecké hudby*) a

Akademický sbor „Obilic“, umělecké sdružení Univerzity v Bělehradě

Sboru Uralské státní univerzity z Jekatěrinburgu a Studentský lidový akademický sbor Národní univerzity z Ostrohu

jako nejvýše bodově ohodnocený akademický sbor i jednu z dvou hlavních festivalových cen – Cenu rektora Univerzity Pardubice.

Z výkonů dalších zahraničních sborů zaujala především vystoupení ruského Koncertního studentského sboru Uralské státní lékařské akademie z Jekatěrinburgu v kategorii smíšených sborů (Zvláštní cena poroty za nejlepší provedení povinné skladby této kategorie – „Alleluia“ Z. Lukáše a Zvláštní cena poroty sbormistryni Marině Bektěševové za dirigentský výkon) a vynikající vystoupení Akademického pěveckého sdružení Univerzity v Helsinkách v kategorii *folklor* (Zvláštní cena poroty za dramaturgii soutěžního programu). Zajímavé a divácky i posluchačsky atraktivní programy přinesla vystoupení ruského Sboru Uralské státní univerzity z Jekatěrinburgu a Studentského lidového akademického sboru Národní univerzity z ukrajinského Ostrohu (ukázka ukrajinského svatebního obřadu „Svatební chléb“) v kategorii *folklor vlastního národa*.

České sborové umění reprezentovaly na 21. ročníku IFAS akademické sbory Masarykovy univerzity Brno, Univerzity J. E. Purkyně Ústí nad Labem a domácí Univerzity Pardubice a dále ještě Smíšený sbor při Gymnáziu F. X. Šaldy v Liberci „Cum decore“, který svým věkovým složením odpovídá rovněž statutu soutěže. Přestože se částečně i u akademických sborů potvrdila platnost flukтуаčních pro-

blémů spojených s obměnou zpěvákých kádrů na začátku školního roku, vedly si i naše sbory v soutěži velice úspěšně.

Pěvecký sbor MU Brno (Michal Vajda) se umístil v kategorii *smíšených sborů* ve zlatém pásmu na 3. a v kategorii *skladby jednoho stylu artificiální hudby* dokonce na 2. místě. Sbor má příjemný, plný zvuk postavený na dobře znějící početné mužské složce. Dramaturgicky vhodně sestavené programy nepřinesly sice mnoho novinek, zaujaly však pečlivým nastudováním, logickým využitím výrazových prostředků a promyšleným frázováním. Určitou rezervu má sbor ještě v pěveckém i metrickém vylehčení interpretace a intonační přesnosti sopránové sekce.

Výkon **Dívčího komorního sboru Pedagogické fakulty UJEP** (Vladimír Kuželka), který se zúčastnil IFAS již poosmnácté (organizátoři ocenili jeho věrnost tomuto festivalu Zvláštní cenou), doplatil poněkud na nečekané značné početní oslabení, které nedovolilo provést náročný soutěžní program v kategorii *ženských sborů* na „zlaté“ úrovni. Velice zdařile a s působivým ženským šarmem však zvládl své vystoupení v kategorii *jazz, pop, spirituál, gospel* (výborná aranžmá J. Holubce), v níž získal 3. cenu ve zlatém pásmu.

V téže kategorii soutěžil i druhý sbor této fakulty – **Mužský komorní sbor „Nona“** (Luboš Hána).

Technicky výtečné, stylově přesvědčivé a atraktivně rozpořbované provedení pestrého programu, těžícího z vynikajících aranžmá L. Hány, přineslo tomuto jedenáctičlennému ansámblu nejen umístění ve zlatém pásmu, ale i zasloužené vítězství v této kategorii.

Oba sbory pak vystoupily ještě společně v kategorii *skladby jednoho stylu artificiální hudby* jako **Smíšený sbor Pedagogické fakulty UJEP**. Pro tuto spolupráci si vybraly náročný cyklus Z. Lukáše „Pocta tvůrcům“. Na přípravu soutěžní interpretace díla však zřejmě nezbylo dost potřebného času a její provedení zůstalo poněkud za očekáváním. Jednoznačnou pochvalu však zaslouží klavírní doprovod V. Kuželky.

Změny v uměleckém vedení i pěvecké základně **VUS Pardubice** (Tomáš Židek) omezily bohužel soutěžní účast tohoto tradičního akademického sboru pouze na kategorii *komorních sborů*. Tomáš Židek, absolvent Pardubické konzervatoře a pražské HAMU, pracuje s tímto sborem teprve velice krátkou dobu. Domnívám se však, že pod jeho vedením a při posílení sborové základny (v soutěži zpívalo pouze 20 zpěváků) by mohl jít sbor výkonnostně rychle nahoru. Tentokrát se umístil sice ve stříbrném pásmu, ale získal Zvláštní cenu poroty za nejlepší provedení povinné skladby pro tuto kategorii – „Stultitia“ z cyklu „Sapientia IV“ J. Temla (autor byl provedení přítomen).

Trvale velmi dobrou uměleckou úroveň si udržuje na IFAS již vícekrát úspěšný **Smíšený sbor při Gymnáziu F. X. Šaldy „Cum decore“** (Čeněk Svoboda). Letošního ročníku soutěže se zúčastnil dokonce v pěti kategoriích. Stal se vítězem kategorie *komorních sborů*, obsadil 2. místo ve zlatém pásmu v kategorii *jazz, pop, spirituál, gospel* a dvě 3. místa ve zlatém pásmu v kategoriích *folklor* a *skladby jednoho stylu artificiální hudby*. Pouze v kategorii *smíšených sborů* zůstal těsně pod hranicí zlatého pásma ve „stříbrě“. Jistě výrazný úspěch tohoto mladého, nadšeného kolektivu, schopného na velice dobré úrovni interpretovat stylově i žánrově zcela odlišnou hudbu.

Do soutěže o **GRAND PRIX – IFAS 2010** se nominovaly vítězné sbory kategorií s povinnou skladbou, které se umístily ve zlatém pásmu – Akademický sbor „Obilí“ a „Cum decore“ a další tři sbory z těchto kategorií s nejvyšším bodovým ziskem – Pěvecký sbor MU Brno, Koncertní studentský sbor Uralské státní lékařské akademie a Akademické pěvecké sdružení Univerzity v Helsinkách. Jako již častokrát se i tentokrát ukázalo, že soutěž o G.P. je zcela novou soutěží, nezávislou na předchozích výsledcích sborů v soutěžních kategoriích, že hraje mimořádnou úlohu správně zvolená dramaturgie, že závisí na velikosti únavy po festivalovém plese, schopnosti přinutit hlasivky pěvců k nejlepšímu výkonu i v 9 hodin ráno. A tak tajné hlasování poroty rozhodlo možná trochu nečekaně, sice těsně, ale podle mého

Pěvecký sbor MU Brno

Mužský komorní sbor NONA

názoru zaslouženě o tom, že hlavní festivalová cena – G.P. – IFAS 2010 a šek na 50 000 Kč putoval spolu s **Pěveckým sborem MU** do Brna.

V stručném ohlédnutí za 21. ročníkem IFAS Pardubice nelze opomenout charakteristické programové originality, které od prvních chvil vytvářejí mezi sbory, organizačním štábem, porotou, moderátory, prostě mezi všemi účastníky festivalu zcela výjimečnou neformální přátelskou atmosféru.

Navozuje ji už Zahajovací koncert, na němž „Ifassingers“ (smíšený sbor vytvořený převážně z organizačních pracovníků festivalu) vítají jednotlivé zúčastněné sbory úpravami jejich oblíbených lidových písní. Společným zpěvem je zdraví porota, zpívají a tančí i moderátoři (vynikající Jiří Ševčík, Irena Jozífová a Anastasia Tjukova) a málem zpívá i trio nejvýznamnějších hostů – hejtman pardubického kraje Radko Martínek, primátor města Pardubice Ing. Jaroslav Deml a rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. Zvláštní festivalový sbor vytvořený z kvartet všech zúčastněných sborů provádí společně jednu z nejoblíbenějších písní českého pěvectva – sbor „Napadly písně“ A. Dvořáka a festival otvírá slavnostně studentská hymna „Gaudeamus igitur“. Druhou část Zahajovacího koncertu pak naplňují krátká sborová představení jednotlivých účastníků festivalu a zakončuje ji slavnostní nakrojení a ochutnávka mamutiho dortu s emblémem IFAS Pardubice před vchodem do hlavní budovy univerzity a raut pro čestné hosty, sbormistry, zástupce sborů, jejich průvodce, pořadatele a porotu.

Veškeré dění festivalu probíhá v nádherném areálu Univerzity Pardubice, kde jsou všichni jeho účastníci ubytováni, kde se stravují, setkávají a v její akusticky velice příznivé aule probíhají i veškeré soutěžní koncerty.

Tradiční součástí festivalu jsou i koncerty zahraničních sborů v Lázních Bohdanči, České Skalici, Heřmanově Městci a Chrudimi, „Ifasiáda“ – soutěž zástupců zúčastněných sborů v netradičních sportovních disciplínách, společenský ples všech účastníků se soutěží jednotlivců o „Superstar IFAS“ a závěrečný Galakonzert národů ve foyer ČSOB Pojišťovny. Jako milý dárek připravili tentokrát pořadatelé na závěr prvního soutěžního dne pro účastníky festivalu ještě všele přijatý koncert moderátora festivalu a zpěváka Jiřího Ševčíka a jeho PIRATE SWING bandu.

Jsem přesvědčen, že festival, který s takovou láskou a obětavostí připravují téměř po celé dva roky především prezidentka festivalu Alena Mejstříková a jeho organizační ředitel Miroslav Baťa (mimořádnou pochvalu zaslouží i vzorně připravená programová brožura), zůstane ještě dlouho v krásných a vděčných vzpomínkách všech účastníků a že realizaci jeho příštího, již 22. ročníku, který se uskuteční opět v původním jarním termínu, budou moci svou záštitou a finanční pomocí znovu podpořit Ministerstvo kultury ČR, Pardubický a Královéhradecký kraj, Statutární město Pardubice, Úřad městského obvodu Pardubice II, Nadace Život umělce, Města Česká Skalice, Heřmanův Městec, Lázně Bohdaneč, Chrudim, Sezemice a další sponzoři.

Tak tedy: „Dokud se znovu nesetkáme, ať Bůh vás drží ve svých dlaních“, jak zaznělo na rozloučenou s festivalem v závěru společného zpěvu nádherné písně „An Irish Blessing“.

JIRÍ KOLAŘ

Informace: <http://www.ifas.cz>